

Konsultē vispirms

Publicēts: 16.09.2020.

Konkurences padome īsteno “Konsultē vispirms” principu

2017. gadā Konkurences padome kopā ar vairāk nekā 20 valsts uzraudzības iestāžu un uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem parakstīja sadarbības memorandu par “Konsultē vispirms” principa īstenošanu. Principa mērķis ir uzlabot sadarbību starp iestādēm un uzņēmējiem, lai veicinātu valstī spēkā esošo prasību izpildi un skaidrus darbības nosacījumus, nevis pirmām kārtām sodīšanu.

Pieteikšanās konsultācijām

- Klātie Konkurences padomē, Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010, 2. korpuss
- E-pastā pasts@kp.gov.lv
- Zvanot uz tālruni 67282865
- Elektroniski: <https://www.kp.gov.lv/lv/iestades-kontakti>

[Pieteikties uz konsultāciju](#)

Brīdinājumi un pārrunu procedūras

Konkurences padome uzņēmēju “konsultēšanu vispirms” jeb prevenciju pirms pārkāpuma lēmuma pieņemšanas un naudas soda piemērošanas uzsāka jau 2013. gadā. Ja iestāde saskata iespējamu konkurences tiesību pārkāpuma pazīmes, tomēr tās nav atkārtotas un nav ietekmējušas lielu tirgus un sabiedrības daļu, Konkurences padome izmanto alternatīvas pārkāpuma novēršanas iespējas bez formālas lietas ierosināšanas. Formāla pārkāpumu lietu izmeklēšana var ilgt līdz diviem gadiem, tāpēc alternatīvās metodes ļauj iespējamo pārkāpumu novērst ātrāk, taupot visu iesaistīto pušu resursus.

Iespējamās dominējošā stāvokļa jaunprātīgas izmantošanas gadījumā Konkurences padome veic pārrunu procedūru, savukārt aizdomās par aizliegtu vienošanos īstenošanu – izsaka brīdinājumus.

Kopš 2013. gada Konkurences padome ir piemērojusi 29 pārkāpumu lēmumus par uzņēmumu aizliegtām vienošanām un papildus izteikusi 39 brīdinājumus vairāk kā 120 personām.

Savukārt dominējošā stāvokļa jaunprātīgas izmantošanas gadījumā no 2013. līdz 2019. gadam piemērojusi desmit pārkāpumu lēmumus un papildu veikusi 19 pārrunu procedūras.

Pirmsapvienošanās konsultācijas

Kā vēl viens prevencijas jeb konsultēšanas aspekts iestādes ikdienas darbībā izpaužas lielāko uzņēmumu apvienošanās uzraudzībā.

Tā kā normatīvais regulējums šādos gadījumos paredz apvienošanās ziņojumu iesniegšanu un iestādes atļauju darījuma īstenošanai, Konkurences padome uzņēmumiem piedāvā pirmsapvienošanās konsultācijas, lai atvieglotu ziņojuma sagatavošanu vai konstatētu, ka apvienošanās ziņojums nav vispār jāsniedz.

Kopš 2015. gada iestāde ir sniegusi vairāk kā 150 šādas konsultācijas.

Pašnovērtējuma rīki

Konkurences padome ir izstrādājusi [pašnovērtējuma rīkus](#) uzņēmējiem un publiskām personām.

- Uzņēmējiem

Uzņēmēju pašnovērtējuma rīka mērķis ir pārliecināties, vai savas neuzmanības vai zināšanu trūkuma dēļ tie nav iesaistījušies kartelī, kas ir smagākais konkurences tiesību pārkāpums.

Situācijā, ja pēc pašnovērtējuma rīka izmantošanas uzņēmējam ir bažas par savu vai uzņēmuma darbinieku rīcību, tas piedāvā piedāvā iespēju anonīmi sazināties ar Konkurences padomi vai pieteikties leciešanas programmā, kas kartēļa dalībniekam, kurš pirmais ziņo par pārkāpumu, nodrošina pilnīgu atbrīvojumu no soda.

Pašnovērtējuma rīks kartēļu risku mazināšanai ir pieejams gan drukātā formātā, ko semināros izplatīt uzņēmējiem, gan elektroniski: <https://ej.uz/parbaudiuznemumu>.

- Publiskām personām

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantam publiskām personām ne retāk kā reizi piecos gados ir jāveic izvērtējums, vai to iesaistīšanās komercdarbībā caur tām piederošām kapitālsabiedrībām ir juridiski un ekonomiski pamatota.

Pašnovērtējuma rīka mērķis ir atvieglot publiskām personām vienkāršā un ērtā veidā veikt komercdarbības juridisko un ekonomisko izvērtējumu. Tas aptver visus būtiskākos aspektus un riskus, kuriem publiskai personai obligāti būtu jāpievērš uzmanība, tādējādi veicot mājasdarbu un iegūstot visu nepieciešamo informāciju pirms lēmuma pieņemšanas par kapitālsabiedrības dibināšanu vai līdzdalības kapitālsabiedrībā saglabāšanu.

<https://www.kp.gov.lv/lv/konsulte-vispirms>